

*IX Regionalny konkurs poświęcony wartościom
głoszonym przez świętego Jana Pawła II pn. „BĄDŹ WIELKIM”*

- MATERIAŁY DLA PODOPIECZNYCH W TZ, ŚDS, SSPdP -

Drodzy podopieczni Warsztatów Terapii Zajęciowej, Środowiskowych Domów Samopomocy i uczniowie Szkół Specjalnych Przystosabiających do Pracy.

Serdecznie zapraszamy Was do udziału w IX edycji Regionalnego konkursu poświęconego wartościom głoszonym przez świętego Jana Pawła II pn. „Bądź Wielkim”.

Celem tego konkursu jest zachęcenie dzieci, młodzieży i dorosłych do zaznajomienia się z nauczaniem i działalnością Papieża – Polaka.

W tym celu Organizatorzy konkursu przygotowują dla Was pisemny test, który zostanie opracowany wyłącznie na podstawie przygotowanych materiałów (w załączeniu), na które składają się:

- I. Biografia św. Jana Pawła II*
- II. Pielgrzymki Jana Pawła II do Polski - w 1995 r. i w 1997 r.*

Test będzie się składał z 10 pytań. Na każde pytanie testowe będzie tylko jedna prawidłowa odpowiedź mająca potwierdzenie w materiałach przygotowanych przez Organizatorów. Odpowiedzi inne, pomimo że w innych źródłach mogą być wskazywane jako właściwe, nie będą uznawane za prawidłowe.

Organizatorzy informują, że od uczestników konkursu nie będzie wymagana znajomość wszystkich dat dotyczących poszczególnych wydarzeń wskazanych w materiałach. W przypadku, gdy organizatorzy uznają, że jakaś data wymaga zapamiętania – w przedstawionych materiałach (np. w „Kronice pontyfikatu” lub „Biografii św. Jana Pawła II”) data ta została wytłuszczona i może być wymagana w teście.

W przypadku pielgrzymek Ojca Świętego do Polski należy zwrócić uwagę na najważniejsze ich przesłanie, charakterystyczne zdarzenia.

Mamy nadzieję, że wielu z Was odpowie na nasze zaproszenie. Życzymy Wam powodzenia w zmaganiach konkursowych.

Organizatorzy konkursu

I. BIOGRAFIA św. JANA PAWŁA II

Dzieciństwo i młodość

- Karol Wojtyła **urodził się w 18 maja 1920 r. w Wadowicach;**
- Był drugim synem Karola Wojtyły - seniora i Emilii z Kaczorowskich.
- Rodzina Wojtyłów żyła skromnie. Jedynym źródłem utrzymania była pensja ojca – wojskowego urzędnika w Powiatowej Komendzie Uzuppełnień w stopniu porucznika. Matka pracowała dorywczo jako szwaczka. Edmund, brat Karola, po ukończeniu wadowickiego gimnazjum studiował medycynę w Krakowie i został lekarzem. Wojtyłowie mieli jeszcze jedno dziecko – Olgę, która zmarła zaraz po urodzeniu w 1914 w Krakowie.
- Matka Emilia zmarła, gdy Karol miał 9 lat - miała wtedy 45 lat.
- Trzy lata później w 1932 r. zmarł na szkarlatynę w wieku 26 lat jego jedyny brat Edmund. Chorobą zaraził się od swojej pacjentki w szpitalu w Bielsku.
- Karol po ukończeniu szkoły podstawowej, od 1931 r. kontynuował edukację w Państwowym Męskim Gimnazjum im. Marcina Wadowity w Wadowicach.
- W maju 1938 r. Karol zakończył naukę w gimnazjum otrzymując świadectwo maturalne z oceną celującą, która umożliwiła podjęcie studiów na większości uczelni bez egzaminów wstępnych.

Studia i dojrzewanie duchowe

- Karol Wojtyła wybrał studia polonistyczne na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Studia rozpoczął w październiku 1938 roku.
- W pierwszym roku studiów Wojtyła przeprowadził się wraz z ojcem do rodzinnego domu matki przy ul. Tynieckiej 10 w Krakowie.
- Wojna odebrała Karolowi Wojtyłe możliwość kontynuowania studiów. Aby uchronić się przed wyjazdem na przymusowe roboty, od września 1940 r. Karol rozpoczął pracę jako robotnik w kamieniołomie na Zakrzówku, potem dostał pracę jako robotnik w Zakładach Chemicznych Solvay w Borku Fałęckim, gdzie pracował do sierpnia 1944 r.
- W lutym 1941, w wieku 21 lat, zmarł ojciec Karola Wojtyły. Został pochowany na cmentarzu Rakowickim, gdzie został pochowany obok swej żony Emilii, w grobowcu który stał się rodzinnym grobowcem Wojtyłów.

Kapłaństwo, praca naukowa i twórcza

- Na początku 1942 r. Karol Wojtyła podjął studia na tajnym uniwersytecie. Nie kontynuował jednak polonistyki, rozpoczął studia teologiczne na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Zbliżał się czas przyjęcia święceń kapłańskich. Karol Wojtyła pragnął wstąpić do karmelitów bosych. Jego marzenia o habicie nie zostały spełnione. Księżę metropolita Adam Stefan Sapieha stanowczo odmówił, twierdząc, że w archidiecezji po stratach wojennych bardzo potrzebni są księża tzw. świeccy, a nie zakonni.

- **Dnia 1 listopada 1946 roku** Książe Adam Stefan Kardynał Sapieha, **wyświęcił Karola Wojtyłę na księdza** w prywatnej kaplicy, który swoją mszę prymicyjną odprawił w Dzień Zaduszny.
- W dniu 15 listopada 1946 roku (dwa tygodnie po wyświęceniu) ksiądz Karol Wojtyła został wysłany przez Księcia Metropolitę Sapiehę na studia do Rzymu.
- W czerwcu 1948 roku wrócił do Polski. W lipcu tego roku został skierowany do parafii Niegowić, gdzie pełnił funkcję wikarego i katechety. Ksiądz Karol Wojtyła prowadził Żywy Różaniec oraz pomagał młodzieży w amatorskim teatrze.
- W marcu 1949 roku ksiądz Karol przeniesiony został do parafii św. Floriana w Krakowie. Pełnił w niej funkcję wikariusza, sprawując sakramenty i zajmując się młodzieżą akademicką. Nadal wyprawiał się na wycieczki z młodzieżą. Podczas wielu wycieczek ksiądz Wojtyła starał się zmylić ówczesną milicję, dlatego zdejmował sutannę i powiedział, że mogą go nazywać „wujkiem”.

Biskup, kardynał, papież

- 28 września **1958 r.** w Katedrze na Wawelu **ks. Karol Wojtyła** otrzymał sakrę biskupią (papież Pius XII mianował go biskupem pomocniczym archidiecezji krakowskiej). Jako biskup przyjął, zgodnie z obyczajem, **hasło przewodnie swej posługi, które brzmiało: *Totus Tuus* (łac. *Cały Twój*)**. Kierował je do Matki Chrystusa.
- 30 grudnia 1963 r. bp Wojtyła w rozmowie telefonicznej z papieżem Pawłem VI został mianowany arcybiskupem metropolitą krakowskim. Nominacja ta publicznie została ogłoszona dopiero w styczniu 1964 r. Uroczysty ingres do archikatedry odbył się 8 marca.
- W czerwcu **1967 roku ks. arcybiskup Karol Wojtyła otrzymuje godność kardynalską.**
- W sierpniu 1978 r. zmarł w Rzymie Ojciec Święty Paweł VI. Kardynał Karol Wojtyła wyjechał do Watykanu na uroczystości pogrzebowe, a następnie na konklawe. Już 26 sierpnia 1978 roku konklawe wybrało papieżem Jana Pawła I. Po audiencji u nowego papieża, kardynał Karol Wojtyła wrócił do Krakowa, by zaraz udać się do Niemiec oraz innych państw. Wszędzie głosił Słowo Boże wynikające z ducha II Soboru Watykańskiego. I oto niespodziewanie w nocy z dnia 28 na 29 września 1978 roku nadeszła z Rzymu wiadomość, że Papież Jan Paweł I nagle zmarł. Po śmierci papieża Jana Pawła I, kardynał Karol Wojtyła poleciał do Rzymu w towarzystwie prymasa Stefana Wyszyńskiego na pogrzeb i drugie tego roku konklawe.
- **16 października 1978 r. kolegium kardynałów wybrało 264. papieża. Został nim pierwszy w historii „słowiański papież”, krakowski kardynał Karol Wojtyła, który przyjął imię Jan Paweł II.** Pierwszy od 1522 r. papież nie – Włoch.
- Formalna inauguracja pontyfikatu miała miejsce w trakcie mszy św. na placu Św. Piotra 22 października 1978 r.
- 13 maja 1981 r. podczas audiencji generalnej na Placu św. Piotra Jan Paweł II został postrzelony (w brzuch i palec) przez tureckiego zamachowca Mehmeta Ali Ağcę. Ochrona przewiozła Jana Pawła II do kliniki Gemelli, gdzie poddano go sześciogodzinnej operacji. Do pełni zdrowia jednak nigdy nie wrócił. Papież wierzył,

IX Regionalny konkurs poświęcony wartościom
głoszonym przez świętego Jana Pawła II pn. „BĄDŹ WIELKIM”

- MATERIAŁY DLA PODOPIECZNYCH WTZ, ŚDS, SSPdP -

że swoje ocalenie nie zawdzięczał tylko szczęściu. Wyraził to słowami: *Jedna ręka strzelała, a inna kierowała kulę*. Wierni dostrzegli pewien związek. Zamach miał miejsce 13 maja, podobnie jak pierwsze objawienie Matki Boskiej w Fatimie w roku 1917. Jan Paweł II spędził na rehabilitacji w szpitalu 22 dni. Potem wielokrotnie cierpiał z powodu różnorodnych dolegliwości będących następstwem postrzału. Papież nigdy nie ukrywał swoich niedomagań przed wiernymi, ukazując wszystkim oblicze zwykłego człowieka poddanego cierpieniu.

- Jan Paweł II od 1992 r. cierpiał na postępującą chorobę Parkinsona. Mimo licznych spekulacji i sugestii ustąpienia z funkcji, które nasilały się w mediach zwłaszcza podczas kolejnych pobytów papieża w szpitalu, pełnił ją aż do śmierci.
- **Jan Paweł II zmarł 2 kwietnia 2005 r.** o godz. 21:37 po zakończeniu Apelu Jasnogórskiego, w pierwszą sobotę miesiąca i wigilię Święta Miłosierdzia Bożego.
- Swą posługę na Stolicy Piotrowej sprawował 26 lat, 5 miesięcy i 16 dni.
- **1 maja 2011 r. nastąpiła beatyfikacja Jana Pawła II** podczas uroczystej mszy świętej na Placu Św. Piotra w Rzymie. Nabożeństwo prowadził papież Benedykt XVI.
- **27 kwietnia 2014 r. w Niedzielę Miłosierdzia Bożego** odbyła się **kanonizacja papieża Jana Pawła II** i papieża Jana XXIII. Uroczystej mszy św. kanonizacyjnej przewodniczył papież Franciszek.
- **Dniem wspomnienia liturgicznego św. Jana Pawła II jest 22 października** (nawiązanie do daty inauguracji pontyfikatu Jana Pawła II w 1978 r.)

- Jednym z najważniejszych wyróżników pontyfikatu Jana Pawła II są podróże apostolskie. Według oficjalnych danych odbył **104 zagraniczne pielgrzymki oraz ok. 145 podróży na terenie Włoch.**

Źródło:

<http://www.watykan.ovh.org>; ekai.pl; <http://www.janpawel2.pl>; <http://pl.wikipedia.org>
Skwarnicki Marek, *Jan Paweł II*, Wrocław 2002; Bujak Adam, Michał Rożek, Karol Wojtyła, Wrocław 1997.

II. PIELGRZYMKI JANA PAWŁA II DO POLSKI W OKRESIE 16.10.1993 r. – 15.10.1998 r.

W latach 1993 – 1998 papież Jan Paweł II dwukrotnie odwiedził Polskę: w 1995 r. i 1997 r.

- 64 papieska podróż zagraniczna: łączona pielgrzymka do Czech i Polski - CZECHY (20-21 maja 1995 r.), **POLSKA (22 maja 1995 r.:** Skoczów, Bielsko-Biała, Żywiec)

Pobyt Jana Pawła II na rodzinnej ziemi trwała tym razem zaledwie kilka godzin, ale poruszył głęboko serca Polaków (była to piąta z kolei pielgrzymka Papieża - Polaka do ojczyzny).

Punktem kulminacyjnym pobytu na ziemi cieszyńskiej była Msza św. na wzgórzu Kaplicówka, na którym został zbudowany duży drewniany ołtarz przypominający góralski szałas. Nad wzgórzem dominował ogromnych rozmiarów żelazny krzyż, ten sam, przy którym modlił się już Jan Paweł II w czerwcu 1983 r. na katowickim lotnisku. Na Papieża czekało ponad 300 tys. wiernych oraz przedstawiciele najwyższych władz państwowych, z prezydentem Lechem Wałęsą i premierem Józefem Oleksym.

Z wielkim oddźwiękiem spotkały się słowa Ojca Świętego wypowiedziane podczas homilii: „Nasza Ojczyzna stoi dzisiaj przed wieloma trudnymi problemami społecznymi, gospodarczymi, a także politycznymi. Trzeba je rozwiązać mądrze i wytrwale. Jednak najbardziej podstawowym problemem pozostaje zawsze sprawa ładu moralnego, który jest fundamentem życia każdego człowieka i każdego społeczeństwa. Dlatego Polska woła dzisiaj nade wszystko o ludzi sumienia”.

Na zakończenie uroczystości na Kaplicówce prezydent Lech Wałęsa wręczył Janowi Pawłowi II najwyższe odznaczenie państwowe – Order Orła Białego, które zostało mu nadane 3 maja 1993 r. jako pierwszemu Polakowi III Rzeczypospolitej.

Natomiast w Bielsku-Białej, dokąd Ojciec Święty udał się ze Skoczowa, otrzymał tytuł honorowego obywatela miasta. W czasie wizyty w Bielsku-Białej Papież pobłogosławił marmurową tablicę, upamiętniającą przedwczesną śmierć jego starszego brata Edmunda, lekarza, który pracując w bielskim szpitalu zaraził się szkarlatyną od jednego z pacjentów i zmarł w wieku zaledwie 26 lat. Na pamiątkowej tablicy znajduje się napis: „Pamięci dr med. Edmunda Wojtyły – 1906-1932 – wybitnego, ofiarnego lekarza, sekundariusza powszechnego szpitala miejskiego w Bielsku. Dr Edmund Wojtyła był starszym bratem i opiekunem Karola Wojtyły, Papieża Jana Pawła II. Radni Rady Miejskiej w Bielsku-Białej, 22 maja 1995 r.”.

Ostatni etap podróży do Polski wiódł do Żywca. Na Rynku Ojciec Święty wystąpił mocno przeciw dyskryminacji wierzących: „Pamiętajmy, jak często doświadczaliśmy tego w przeszłości! Muszą więc budzić niepokój również i dzisiaj dające się zauważyć w mojej Ojczyźnie tendencje zmierzające do programowej laicyzacji, ataki na Kościół oraz ośmieszanie wartości chrześcijańskich”.

- **31 maja – 10 czerwca 1997 r.** - 78. papieska podróż zagraniczna: **POLSKA** (Wrocław, Legnica, Gorzów Wielkopolski, Gniezno, Poznań, Kalisz, Częstochowa, Zakopane, Ludźmierz, Kraków, Dukla, Krosno)

„Każdy powrót do Polski to tak jak powrót pod znajomą strzechę domu rodzinnego, gdzie każdy najdrobniejszy przedmiot przypomina nam (...) to, co sercu jest najbliższe, najdroższe” – takimi słowami podczas oficjalnego powitania na lotnisku Okęcie Jan Paweł II rozpoczął swoją szóstą apostolską podróż do ojczyzny.

To był prawdziwy pielgrzymkowy maraton. W ciągu 11 dni Papież odwiedził archidiecezje: wrocławską, gnieźnieńską, poznańską, krakowską i przemyską oraz diecezje: legnicką i zielonogórsko-gorzowską. We Wrocławiu uczestniczył w zamknięciu 46. Kongresu Eucharystycznego, w Gnieźnie przewodniczył obchodom millenium męczeńskiej śmierci św. Wojciecha, uświetnił obchody jubileuszu 600-lecia Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Ważkimi wydarzeniami pielgrzymki były także 2 beatyfikacje i 2 kanonizacje, których Ojciec Święty dokonał w Krakowie, Zakopanem i Krośnie.

Niezwykle entuzjastycznie przyjmowany był przez setki tysięcy wiernych podczas spotkań w Legnicy, Gorzowie Wielkopolskim, Poznaniu, Kaliszu, Częstochowie, Ludźmierzu i Dukli. Odbył kilka oficjalnych i prywatnych spotkań.

Znalazł też czas na krótkie, wcześniej nieplanowane wycieczki w ukochane Tatry – do Morskiego Oka i kolejką linową na Kasprowy Wierch. Właśnie u stóp Kasprowego Wierchu i Giewontu góralska społeczność zgotowała Janowi Pawłowi II najbardziej żywiołowe przyjęcie i złożyła uroczysty hołd „Synowi gór, Największemu z rodu Polaków”. Podczas powitania ówczesny burmistrz Zakopanego Adam Bachleđa-Curuś, klęcząc przed Papieżem wyrażał wdzięczność niezapomnianymi słowami: „Dziękujemy Ojciec Święty, żeś nas wydostał z czerwonej niewoli, a teraz chcesz i uczysz, jak dom ojczysty, polski, wysprzątać z tego, co hańbi, rujnuje, zniewala, gubi”.

Jan Paweł II odpowiedział: „Dzisiaj dziękowałem Bogu za to, że wasi przodkowie na Giewoncie wznieśli krzyż. Ten krzyż patrzy na całą Polskę od Tatr aż do Bałtyku i ten krzyż mówi całej Polsce: Sursum corda! – W górę serca!”.

Kraków nie chciał być gorszy od Podhala. Na Błoniach czekało na Ojca Świętego 2 mln wiernych, a pod oknami Pałacu Biskupiego przy ul. Franciszkańskiej bez przerwy czuwało kilka tysięcy ludzi. Wyjątkowo sentymentalny charakter miała Msza św., którą Papież odprawił w krypcie św. Leonarda na Wawelu. Tam właśnie, przed ponad 50 laty, 2 listopada 1946 r. świeżo wyświęcony kapłan Karol Wojtyła sprawował swą prymicyjną Eucharystię.

Pod wrażeniem tej pielgrzymki byli wszyscy jej uczestnicy. Atmosferą zostało urzeczonych także wielu obserwatorów i komentatorów z całego świata.